

[Statsministeren.]

tidspunktet for en markedsdebat, og at vi tager denne markedsdebat, uanset om forhandlingerne i Bruxelles kommer til en afslutning inden jul eller ikke. Jeg tror, at der i alle kredse her i tinget og i befolkningen vil være et ønske om en sådan afklarende og opklarende debat.

Så vil jeg sige til hr. Aksel Larsen, at jeg ganske rigtigt har udtalt mig på en pressekonference i London. Det er rigtigt, at jeg har udtalt mig pessimistisk. Det er rigtigt, at jeg er ganske overbevist om, at hvis Danmark ikke i en situation, hvor England kommer i fællesmarkedet og sandsynligvis også Norge, følger disse to lande, vil den danske befolkning komme ud for en meget alvorlig situation med levedofsnedgang, voksende underskud på betalingsbalancen og risiko for arbejdsløshed. Det er fuldstændig korrekt.

Tallet, hr. Aksel Larsen citerer, er ikke korrekt. Jeg sagde ikke 10-15 pct., men 5-10 pct., hvilket alle blade ud over et enkelt, så vidt jeg har kunnet se, har citeret korrekt.

Endelig var min udtalelse ikke kategorisk. Det var udtrykkelig et skøn, som var omgærdet med en række betragtninger, som jeg skal forsøge at gengive.

For det første må man jo spørge: hvad er det for to situationer, man sammenligner? Her mener jeg, man skal sammenligne den situation, at Danmark sammen med England og Norge kommer i fællesmarkedet og opnår betydelige økonomiske fordele herved, med den situation, at vi, mens England og Norge går i fællesmarkedet, ikke kommer med. Det er de to situationer, man skal sammenligne, og her er jeg ikke i tvivl om, at skønnet om, at forskellen på befolkningens levedof er en 5-10 pct., så vidt noget sådant lader sig regne ud, er nogenlunde rigtigt. Jeg vil endda tro, at man kunne nå til, at levedofsnedgangen ville blive større.

Jeg er mig helt bevidst, at der her er tale om skøn og ikke om eksakt bevislige størrelser; jeg tror også, hr. Aksel Larsen vil erkende, at sådan må det være. Vi kan nogenlunde beregne vores økonomiske gevinst ved at blive medlem af fællesmarkedet. Man skønner, at den er 800-900 mill. kr. i det første år og går op til 1½ milliard kr., når overgangsperioden er overstået. Der har man det ene tal. Man kan vel også skønne

over vores tab, hvis vi under disse forhold ikke bliver medlem af fællesmarkedet. Her regner man med 1½ milliard kr., men gør opmærksom på, at det er muligt, at tabet samfundsmæssigt bliver større. De 1½ milliard kr. er det direkte eksporttab, men det får videregående samfundsmæssige virkninger.

Her har hr. Aksel Larsen to talstørrelser, han kan begynde at operere med. Men der er mere. Vi havde i det år, der er gået — altså ikke det, der er ved at gå, men det, der er gået i den gamle regerings tid — et betalingsbalanceunderskud på 4 milliarder kr. finansieret ved udenlandske lån. Hvis Danmark isolerer sig på den måde, hr. Aksel Larsen måske er tilhænger af, vil vores låneværdighed blive betydelig mindre, og det vil sige, at den periode, vi får til at afvikle betalingsbalanceunderskuddet, bliver kortere. Jeg tror, hr. Aksel Larsen vil være klar over, at man derved pålægger befolkningen og det danske erhvervsliv hårde byrder. Hvis man lægger disse størrelsesordener sammen — det kan ikke være eksakte tal — vil man nok finde, at et skøn på 5-10 pct. er relativt moderat.

Så skal man tænke lidt videre over tingene. Det er jo ikke sådan, at disse tab fordeles jævnt over hele befolkningen. Vi ved godt, hvem det vil ramme stærkest. Det vil ramme landmændene direkte og stærkt, medmindre man øger landbrugsstøtten eller forhøjer priserne. Det vil ramme fiskerne direkte og stærkt, medmindre man ved lovgivningens hjælp træffer modforanstaltninger. Endelig vil det ramme de arbejdere hårdt, der bliver ramt på beskæftigelsen. Man skal være klar over, som vismændene siger, at bliver vi ikke medlem, må vi gennemføre en meget kraftig devaluering med følgelovgivning. Hvad er følgelovgivning? Jeg tror, hr. Aksel Larsen og jeg har fælles erfaringer om, hvad følgelovgivning er i en sådan situation. Jeg vil altså sige, at det er ikke nok at have en gennemsnitsberegning over, hvad tilbagegangen i levedof bliver. Man skal også tænke på fordelingen af den, og jeg tror ikke, den fordeling er af en karakter, som hr. Aksel Larsen og jeg ville bryde os om.

Endelig skal man tænke på, at alle disse skøn og beregninger forudsætter uændret investering. Hvis vi samtidig skal udrede et